

Vardas Pavardė: _____

Data: _____

Lietuvių kalbos namų darbai 18

Esamasis ir būtasis kartinis laikai – pagrindinės veiksmažodžio formos (**ėiti** – eina – ėjo) arba (**būti** – yra – buvo). Šių laikų kamienus reikia išmokti **mintinai**, nes jie dažnai skiriasi nuo bendratis formos.

Žodis **ėiti** išsmenuotas **esamuoju** laiku ir žodis **būti** išsmenuotas **esamuoju** laiku:

Vienaskaita		Daugiskaita		Vienaskaita		Daugiskaita	
Aš	einu	Mes	einame	Aš	esu	Mes	esame
Tu	eini	Jūs	einate	Tu	esi	Jūs	esate
Jis/ji	eina	Jie/jos	eina	Jis/ji	yra	Jie/jos	yra

Žodis **ėiti** išsmenuotas **būtuojų** kartiniu laiku ir žodis **būti** išsmenuotas **būtuojų** kartiniu laiku:

Vienaskaita		Daugiskaita		Vienaskaita		Daugiskaita	
Aš	ėjau	Mes	ėjome	Aš	buvau	Mes	buvome
Tu	ėjai	Jūs	ėjote	Tu	buvai	Jūs	buvote
Jis/ji	ėjo	Jie/jos	ėjo	Jis/ji	buvo	Jie/jos	buvo

1. Pabraukite veiksmažodžius. Lentelėje perrašykite veiksmažodį ir parašykite jų bendratį.

Bėgo iš girios stirnos, **liuoksėjo** briedžiai, elniai, apleido raistus šernai. Lindo iš urvų barsukai ir nežinojo, kur sprukti. Sliuogė laputės, stryksėjo šermuonėliai, ritosi ežiai. O vanduo vis sunkėsi ir sunkėsi.

(Gediminas Isokas)

Nr.	Veiksmažodis	Bendratis	Nr.	Veiksmažodis	Bendratis
1.	bėgo	bėgti	6.		
2.	liuoksėjo		7.		
3.			8.		
4.			9.		
5.			10.		

2. Įrašykite **būtojo** kartinio laiko veiksmažodžius.

- 1) Ar vakar tu (paruošti) _____ pamokas?
- 2) Kodėl tu (stovėti) _____ po medžiu?
- 3) Linai, ar pagaliau tu (perskaityti) _____ knygą ir (atiduoti) _____ Marytei?
- 4) Gerai, kad pagaliau (parašyti) _____ močiutei.
- 5) Dabar pats ieškok, kur (pasidėti) _____ akinius.

3. Šalia pabrauktų veiksmažodžių skliausteliuose parašykite jų skaičių (*vns. arba dgs.*).
- 1) Tėvai grįžo (.....) iš parduotuvės ir mums parvežė (.....) saldainių.
 - 2) Dėdė grįžo (.....) iš Lietuvos ir parvežė (.....) lauktuvių.
 - 3) Mes dėkojame (.....) jums už velykinius sveikinimus.
 - 4) Aš po pamokų važiavau (.....) į dailės mokyklą, o jūs važiavote (.....) namo.
4. Išbraukite neteisingus veiksmažodžius. Parašykite veiksmažodžių laikų pavadinimus.
- 1) Kai aš (miegu, miegojau), nieko negirdžiu. (_____ laikas).
 - 2) Smagu (yra, buvo) mums uogauti miške praėjusiais metais. (_____ laikas).
 - 3) Kai aš (esu, buvau) mažas, mėgau žaisti slėpynių. (_____ laikas).
 - 4) Mėnulis (skrieja, skriejo) aplink Žemę. (_____ laikas).
5. Išasmenuokite veiksmažodžius **eiti**, **būti** esamuoju laiku.

Vienaskaita Esamasis laikas (ką veikia?)(dabartis)

Aš	šaukiu,		
Tu	šauki,		
Jis/ji	šaukia,		
Daugiskaita			
Mes	šaukiame,		
Jūs	šaukiate,		
Jie/jos	šaukia		

6. Išasmenuokite veiksmažodžius **tylėti**, **skaityti**, **laukti** būtuju kartiniu laiku.

Vienaskaita Būtasis kartinis laikas (ką veikė?)(praeitis)

Aš	šaukiau,		
Tu	šaukei,		
Jis/ji	šaukė,		
Daugiskaita			
Mes	šaukėme,		
Jūs	šaukėte,		
Jie/jos	šaukė,		